

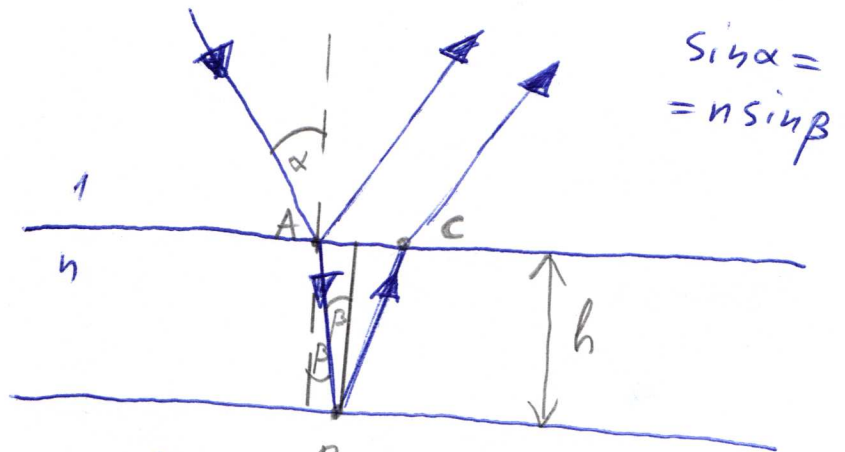
EST 4

Experiment B

1 / 3

B) Oma katstes jälgisin ma peegeldunud kiire intensiivsuse muutusi langemisnurga α muutmisel. Kiirgi intensiivsus püsis üsna ühtlase üle erinevate α -de, oli peegeldunud triibulujulise kiirga perioodiline intensiivsuse muutumine silmaga selgelt eristatav. Katstes mõõtsin ma malle nurka θ erinevate maksimumide korral. Kuna maksimumi enda nurga kvantitatiivne määramine on üsna ebastabiilne, siis täpsuse suurendamiseks ~~jälgin~~ mõõtsin θ väärtust iga 5 maksimumi (perioodi) vahel. Langemisnurgale $\alpha = 0$ vastas $\theta = 178^\circ$ (peegeldunud kiir tabas täpselt laseri otsa), seega $\alpha = 178^\circ - \theta$.

Leiame kõrguwahe (optiliste kiirte pikiuste vahe) sõltumise α väärtusest. Kuna A-st ja C-st lähtuvad vastavad kiired paralleelselt (vt joonis), siis kõrguwahe on lihtsalt

$$\begin{aligned}
 \delta &= |AB| + |BC| \stackrel{\text{sym}}{=} 2|AB| = 2 \cdot \frac{h}{\cos \beta} = \\
 &= 2h \cdot \frac{1}{\cos(\arcsin(\sin \beta))} = 2h \cdot \frac{1}{\cos(\arcsin(\frac{\sin \alpha}{n_0}))} = 2h \cdot \frac{1}{\cos(\arcsin(\frac{\sin(178^\circ - \theta)}{1,50}))}
 \end{aligned}$$

EST 4

Experiment B

2 / 3

Et^{iga} kaks mõeldud vaantuse vahel muutus intensiivsus 5 korda (5 perioodi), siis sellele vastava kõrgema muutus $\Delta d = 5\lambda$. (interferentsi tõttu). Seega $\Delta\left(\frac{d}{h}\right)$ muutus on $\frac{5\lambda}{h}$. Leiame $\Delta\left(\frac{d}{h}\right) = \frac{\Delta d}{h}$ keskmise vaantuse.

Keskandmete tabel

Jrk	Maksimumide arv alates 0 algkohast (N)	Maksimumide arv muutus (ΔN)	θ	$\frac{d}{h}$	$\left \frac{\Delta d}{h}\right $
1	0	—	135	2,246	—
2	5	5	138,5	2,208	0,038
3	10	5	142	2,174	0,034
4	15	5	145,5	2,142	0,032
5	20	5	150	2,106	0,036
6	25	5	154,5	2,075	0,031
7	30	5	159,5	2,046	0,029
8	35	5	167,5	2,015	0,031

Keskmine: 0,033

$$\text{Seega } 0,033 = \frac{\Delta N \cdot \lambda}{h} = \frac{5\lambda}{h} \Rightarrow h = \frac{5\lambda}{0,033} = \frac{5 \cdot 0,660 \mu\text{m}}{0,033} =$$

$$= \boxed{100 \mu\text{m}}$$

E S T 4

Experiment B

3 / 3

min
 165°
 167°
 169°
 172°

2,1213
 2,0596

³⁰
~~(29)°~~
 148° → 157° = 10

²⁴
 (23)°
 157° → 176° = 10

21°
 100 = 0
 2,00054

$$\sin \alpha = n \cdot \sin \beta$$

$$\sin \beta = \frac{\sin \alpha}{n}$$

$$\Delta d = \frac{2h}{\cos \beta} = 2h$$

$$\frac{\Delta d}{h} = \frac{2}{\cos \beta}$$

135	0	2,2455
142	5	2,2083
138,5		2,
142	10	2,1739
145,5	15	2,1421
150	20	2,1058
154,5	25	2,0746
159,5	30	2,0463
167,5	35	2,0149

Olgu liine langemisnurk α . Pareme tähele, et liini väljumatele liintele 1 ja 2 panna ette 45° nurga all polaroid, siis nii liine 1 kui liine 2 polaroidsus muutuvad samasuunaliseks. (vaatame väljumate liini liine 1 ja liine 2 superpositsiooni). Samuti jääb nende intensiivsuste suhe samaks, kuna kummagi liine polarisatsioonitasandi nurk polaroidi omaga võrreldes on 45° , siis Malus' järgi kummagi liine intensiivsus suureneb $\cos^2 45^\circ$ korda. Kuna mõlemad on sama suunalised, saame kasutada interferentsi arvutusi ja leida, millal on liinte superpositsiooni intensiivsuse maksimumid-minimumid. Ilmselt $\alpha = 0$ korral saame maksimumi (väljumate = 0). Kvalitatiivselt on näha, et esimene minimum on umbes $\alpha \approx 35^\circ$ juures ja järgmine maksimum on $\alpha \approx 50^\circ$ juures. Leiame fotodiodi abil need vastavad nurgad ($\alpha_{\min}, \alpha_{\max}$) täpselt. Selleks moodame lühisvoolu. (ja malli abil langemisnurka)

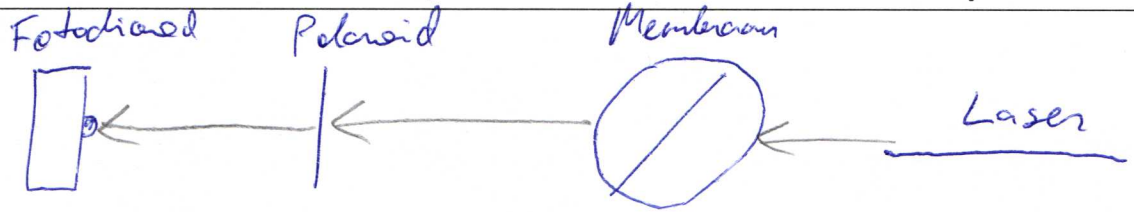
α	I (mA)	α	I (mA)
31°	0,69	46°	0,182
32°	0,68	47°	0,195
33°	0,68	48°	0,188 0,195
34°	0,65	49°	0,184 0,189
35°	0,67	50°	0,189
36°	0,77	51°	0,176
			↓

$$\alpha_{\max} = 48^\circ$$

E S T 4

Experiment C

2 / 4

Teame, et α_{\min} -le peaki vastama kõrguwahe $d = \frac{1}{2} \lambda$ ja α_{\max} -le $d = \lambda$.

Teame, et $n_1 \sin \beta_1 = n_2 \sin \beta_2 = \sin \alpha$. Seega

$$\frac{1}{n_2^2} = \frac{\cos^2 \beta_2}{n_0^2} + \frac{\sin^2 \beta_2}{n_e^2} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow 1 = \frac{n_2^2 \cos^2 \beta_2}{n_0^2} + \frac{n_2^2 \sin^2 \beta_2}{n_e^2} \Rightarrow 1 = \frac{(n_1 \cos \beta_1 - \frac{d}{h})^2}{n_0^2} + \frac{\sin^2 \alpha}{n_e^2}$$

$$\Rightarrow \frac{n_e^2}{\sin^2 \alpha} = \left(1 - \frac{(n_1 \cos \beta_1 - \frac{d}{h})^2}{n_0^2} \right)^{-1} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow n_e - n_0 = \sin \alpha \left(1 - \frac{(n_0 \cos(\arcsin(\frac{\sin \alpha}{n_0})) - \frac{d}{h})^2}{n_0^2} \right)^{-1/2} - n_0$$

$$\sin \alpha \left(1 - \frac{(n_0 \cos(\arcsin(\frac{\sin \alpha}{n_0})) - \frac{d}{h})^2}{n_0^2} \right)^{-1/2} - n_0$$

Võttes vastavalt $\alpha = 34^\circ$ ja $\alpha = 48^\circ$ ning $\frac{d}{h} = \frac{1}{2} \cdot \frac{0,660 \mu\text{m}}{100 \mu\text{m}}$ ja $\frac{d}{h} = \frac{0,660 \mu\text{m}}{100 \mu\text{m}}$ ning võttes $n_0 = 1,50$, saame

min: $n_e - n_0 = -0,0215$ ja Keskmise

max: $n_e - n_0 = -0,0228$ $\Delta n = |n_e - n_0| = \frac{0,0215 + 0,0228}{2} = 0,0222$

Graafikult näeme, et sellele vastab paarsus

$$p = 0,075$$

E S T 4

Experiment C

4 / 4

$$n_1 \cos$$

$$n_1$$

$$\cos \beta_1$$

$$n_2 \cos \beta_2$$

$$1 = \frac{n_2^2 \cos^2 \beta_2}{n_o^2} + \frac{\sin^2 \beta_2 n_2^2}{n_e^2}$$

$$n_2^2 \cos^2 \beta_2 + n_2^2 \sin^2 \beta_2 = n_2^2$$

$$n_e^2 n_o^2 = n_2^2 \cos^2 \beta_2 n_e^2 + n_2^2 \sin^2 \beta_2 n_o^2$$

$$n_2$$

$$\frac{\tan \beta_2}{n_e} = m$$

$$n_2 \cos \beta_2$$

$$n_2 \cos^2 \beta_2 \cdot m \frac{\sin \beta_2}{\cos \beta_2 n_e}$$

$$1 = \frac{n_2^2 \cos^2 \beta_2}{n_o^2} + \frac{n_2^2 \sin^2 \beta_2}{n_e^2}$$

$$n_o \cos$$

$$1 = n_2^2 \sin^2 \beta_2$$

$$n_2^2 \cos^2 \beta_2$$

$$n_2 \sin \beta_2 = n_1 \sin \beta_1$$

A osa järgi $\frac{d}{h} = \overset{4,9}{\cancel{4,9}} \cdot 10^{-6}$

B osa järgi $h = 100 \text{ nm}$

Seega $d = \frac{d}{h} \cdot h = \boxed{490 \text{ pm}}$